



# NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

**Rystad: Na ivici smo velikih promena na tržištu nafte**

**Auchincloss (BP): Globalna potražnja za naftom stalno probija očekivanja  
OPEC+ odložio sastanak o ograničenju proizvodnje  
Čeka li Evropu nova energetska gasna kriza?**



БУДУЋНОСТ  
НА ДЕЛУ



Transnafta



Udruženje naftnih kompanija Srbije



PETROL

Energija za život



SNOGA



PRIVREDNA  
KOMORA  
SRBIJE



ASSOCIATION OF GEOPHYSICISTS AND ENVIRONMENTALISTS OF SERBIA

## SADRŽAJ

### NAFTA

- Rystad: Na ivici smo velikih promena na tržištu nafte..... [OVDE](#)
- Trampova energetska politika: Veći izvoz gasa i domaća proizvodnja nafte... [OVDE](#)
- Auchincloss (BP): Globalna potražnja za naftom stalno probija očekivanja..... [OVDE](#)
- OPEC+ odložio sastanak o ograničenju proizvodnje..... [OVDE](#)
- Mišustin: Energetska strategija Rusije do 2050. u završnoj je fazi..... [OVDE](#)
- Orlen pretpreo gubitak od 1,2 milijarde evra na petrohemijskom projektu..... [OVDE](#)
- Dve evropske kompanije će proizvoditi ulje od otpadne plastike..... [OVDE](#)
- Novе sankcije EU udaraju na ruske tankere..... [OVDE](#)
- Češka od sledećeg leta prestaje da kupuje rusku naftu..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cena nafte Brent ..... [OVDE](#)

### PRIRODNI GAS

- Gazprom od sledeće godine ne šalje gas preko Ukrajine..... [OVDE](#)
- Čeka li Evropu nova energetska gasna kriza? ..... [OVDE](#)
- WSJ tvrdi da Amerikanac kupuje Severni tok, Kremlj nije upoznat ..... [OVDE](#)
- OMV blokirao isporučeni ruski gas kao kompenzaciju za presudu..... [OVDE](#)
- Turska traži ublažavanje sankcija Rusiji, kako bi kupovala prirodni gas..... [OVDE](#)
- Evropa povećava kupovinu ruskog LNG-a i plaća za njega sve veće cene..... [OVDE](#)
- EU: Nije moguće da gas iz Azerbejdžana prođe kao ruski..... [OVDE](#)

### REGION

- Reakcije iz regiona na sankcije SAD Gazprom banci – Srbija, Mađarska, BiH..... [OVDE](#)
- Strateško partnerstvo OMV Petroma sa izraelskim NewMed Energy Balkan..... [OVDE](#)
- Rumunski naftaši negoduju zbog novih nameta..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu..... [OVDE](#)

**Crude Oil Brent, NOV 29, 2024 – 05.15 GMT – 72.63 \$**



WPC  
ENERGY  
SERBIA

NATIONAL  
COMMITTEE



## Rystad: Na ivici smo velikih promena na tržištu nafte

Tržište nafte očekuju velike promene posle povratka Donalda Trampa i nastavka ekspanzionističke politike Kine, tvrdi Mukesh Sadev globalni direktor Rystad Energy za robna tržišta nafte, prenosi **Rigzone**.

Sahdev tvrdi da je OPEC+ evoluirao kroz tri faze upravljanja tržištem i istakao da se njegova „politika 4.0 u nastajanju“ fokusira na „stabilnost cena, nazadovanje tržišta sirove nafte i proširenje kapaciteta za preradu i petrohemiju na domaćem i međunarodnom nivou“.

On očekuje da u zavisnosti od ponašanja Trampa i Kine, OPEC+ verovatno nastaviti oprezno, produžavajući smanjenje proizvodnje za još jedan do dva meseca sa jakim fokusom na usklađenost, balansirajući izvoz sirove nafte u odnosu na izvoz proizvoda, uz pažljivo praćenje tekućeg stanja u sukobima Rusija-Ukrajina, Gaza i Izrael-Iran.

Prema očekivanju Sahdeva, Tramp bi mogao da podigne nivo proizvodnje nafte u SAD za maksimalno, a verovatnije odsto.

„Za 2025. predviđa se da će rast potražnje u Kini biti manji od 100.000 barela dnevno“, dodaje se u izveštaju. U Kini se očekuje smanjenje domaće tražnje, ali i podstaknute Trampovim najavljenim carinama.

Kako oporavak globalne tražnje bleđi i geopolitičke tenzije rastu, posebno sa carinama koje je Tramp predložio za Kinu, OPEC+ se suočava sa ograničenim opcijama, navodi se u odeljku o OPEC+ 4.0 u Rystadovim ažuriranjima tržišta nafte.

„Istovremeno, zatvaranje rafinerija se ubrzava na globalnom nivou, a samo Kina je najavila zatvaranje kapaciteta od 500.000 barela dnevno. Da bi izbalansirao jednačinu ponude i potražnje, OPEC+ će možda morati da smanji izvoz proizvoda kako bi stimulisao potražnju za sirovom sirovom iz rafinerija širom sveta“, nastavlja se u izveštaju.

Dva stuba Trampove energetske politike



smanjenje poreza i deregulacije, kao i pritisak na Iran, Venecuelu i Rusiju su u sukobu Rigzone je kontaktirao Trampov tranzicioni tim, OPEC i kinesku vladu radi komentara o Ristadovim ažuriranjima tržišta nafte. U vreme pisanja, niko još nije odgovorio na Rigzone. U istraživačkoj belešci koju je tim za istraživanje robe JPM Commodities u petak poslao Rigzoneu, analitičari JP Morgan kažu da postoje dva glavna stuba Trampove energetske agende, „sprovođenje smanjenja poreza i deregulacije kako bi se povećala domaća proizvodnja energije i vršenje pritiska na Iran, Venecuelu, a možda i Rusija da ograniči njihov izvoz nafte i prihode“. Analitičari su, međutim, istakli da su ova dva stuba u sukobu. Skroman rast proizvodnje nafte u SAD neće nadoknaditi gubitke u nafti zbog pritiska na Iran, Venecuelu i Rusiju.

## Trampova energetska politika: Veći izvoz gasa i domaća proizvodnja nafte

Tranzicioni tim Donalda Trampa sastavlja široki energetska paket koji će biti pokrenut u roku od nekoliko dana od njegovog stupanja na dužnost, a koji bi odobrio izvozne dozvole za nove projekte tečnog prirodnog gasa (LNG) i povećao bušenje nafte u blizini američke obale i na saveznom zemljama, potvrđeno je **Reutersu** iz dva izvora.



Lista zadataka u energetska sektoru u velikoj meri odražava obećanja koju je Tramp dao tokom kampanje, ali plan da se lista objavi već prvog dana osigurava da će proizvodnja nafte i gasa biti rangirana pored imigracije kao stub Trampove rane agende.

Tramp, republikanac, takođe planira da ukine neke od ključnih klimatskih zakona i propisa svog demokratskog prethodnika, kao što su poreski krediti za električna vozila i novi standardi čistih elektrana koji imaju za cilj postepeno ukidanje uglja i prirodnog gasa, rekli su izvori.

Rani prioritet bi bio ukidanje pauze u izbornoj godini predsednika Džoa Bajdena u vezi sa novim izvoznim dozvolama za LNG i brzo prelazak na

odobranje nerešenih dozvola, rekli su izvori. Tramp bi takođe nastojao da ubrza dozvole za bušenje na zemljištu u vlasništvu Vlade SAD i brzo ponovo otvori petogodišnje planove za bušenje kod obale SAD kako bi uključio više prodaje zakupa, rekli su izvori.

U simboličnom gestu, Tramp bi tražio da odobri naftovod Keystone, pitanje koje je predstavljalo žarište životne sredine i koje je zaustavljeno nakon što je Bajden otkazao ključnu dozvolu prvog dana na funkciji. Ali svaka kompanija koja želi da izgradi napore vredne više milijardi dolara za transport kanadske sirove nafte u SAD morala bi da počne od nule, jer su stvari poput služnosti vraćene vlasnicima zemljišta.

Tramp bi takođe pozvao Kongres da obezbedi nova finansijska sredstva kako bi mogao da dopuni nacionalne strateške rezerve nafte, uspostavljene kao hitne zalihe sirove nafte i koje je iscrpljeno pod Bajdenom kako bi pomogao u upravljanju skokovima cena izazvanim krizom u Ukrajini i visokom inflacijom tokom pandemije. Dopunjavanje rezervi bi povećalo kratkoročnu potražnju za naftom i podstaklo proizvodnju u SAD.

Bajden je zamrznuo nove dozvole za izvoz LNG-a u januaru kako bi proučio uticaje na životnu sredinu, u potezu u izbornoj godini koji je imao za cilj da postigne dobitke sa zelenim glasačkim blokovima stranke. Bez izvoznih dozvola, investitori ne mogu da nastave sa višegodišnjim planovima izgradnje novih projekata. Odloženi projekti uključuju CP2 kompanije Venture Global, Commonwealth LNG i Energy Transfer (ET.N), Lake Charles kompleks, koji se svi nalaze u Luizijani.

Sjedinjene Države su najveći svetski proizvođač prirodnog gasa i postale su prvi izvoznik LNG-a 2022. godine, dok je Evropa kupovala LNG od SAD u pokušaju da smanji zavisnost od ruskog gasa.

Proizvodnja nafte na saveznom zemljištima i vodama dostigla je rekord u 2023. godini, dok je proizvodnja gasa dostigla najviši nivo od 2016. godine, prema federalnim podacima.



## Auchincloss (BP): Globalna potražnja za naftom stalno probija očekivanja

Globalna potražnja za naftom nastavlja da iznenađuje na gore, rekao je izvršni direktor BP Murray Auchincloss za Energy Intelligence forum u Londonu, potvrdivši da potražnja za naftom raste u proseku za manje-više 1% svake godine, pri čemu je BP predviđajući robusnu potrošnju nafte za narednih 5-10 godina, prenosi **Oilprice**. Robni analitičari u Standard Chartered-u izvestili su da je globalna potražnja za naftom dostigla rekordni maksimum od 103,79 miliona barela dnevno (mb/d) u avgustu, označavajući treći uzastopni mesec u kojem je postavljena nova najveća potražnja svih vremena. Prema StanChartu, globalna potražnja za naftom je u avgustu dostigla zdravih 1,32 mb/d. Pa, čini se da su tržišta nafte spremna da završe godinu na bikovskom nivou.

Prošle nedelje, Joint Organizations Data Initiative (JODI) objavila je svoj najnoviji izveštaj o tržištu nafte. Nakon objavljivanja, stanChart je utvrdio da je globalna potražnja za naftom u septembru dostigla 103,012 miliona barela dnevno (mb/d), što je četvrti mesec zaredom globalna potražnja premašila 103 mb/d. Međugodišnji porast tražnje u septembru bio je 1,136 mb/d, nešto ispod proseka od 1,332 mb/d od početka godine, ali je poboljšanje u odnosu na avgust, kada je rast dostigao samo 0,631 mb/d.

Ranije je StanChart istakao da se rast tražnje za naftom, a ne apsolutna potražnja za naftom, usporava u odnosu na ranijih godina nakon pandemije. Zaista, StanChart je primetio da globalna potražnja za naftom postavlja niz novih

najviših nivoa svih vremena u tekućoj godini.



StanChart ističe da trgovci nastavljaju da ignorišu činjenicu da je ponuda van OPEC-a usporila više od potražnje u 2024. Prema procenama IEA, rast ponude izvan OPEC-a usporio se sa 2,40 mb/d u 2023. na 0,93 mb/d. d 2024. godine, dok je rast tražnje usporen sa 1,99 mb/d u 2023. na 0,86 mb/d u 2024.

## OPEC+ odložio sastanak o ograničenju proizvodnje

OPEC+ je potvrdio da će odložiti nedeljni onlajn sastanak o ograničenju proizvodnje nafte za 5. decembar. Sekretarijat OPEC-a saopštio je da je kašnjenje došlo zbog toga što će nekoliko ministara prisustvovati sastanku Saveta za saradnju u Zalivu u Kuvajtu 1. decembra, prenosi **Bloomberg**.

Ipak, u prošlosti Organizacija zemalja izvoznica nafte i njeni partneri pomerili su datume sastanaka kada im je potrebno više vremena da

postignu dogovor.

Grupa treba da razgovara o tome da li da nastavi sa obnavljanjem zaliha, počevši od povećanja od 180.000 barela dnevno u januaru. Delegati su ranije ove nedelje rekli da su počeli razgovori o odlaganju tog poteza, potencijalno na nekoliko meseci. Lideri koalicije Saudijska Arabija i Rusija posetili su ove nedelje svoje kolege članice Irak i Kazahstan.

Alijansa se suočava sa neprijatnom dilemom:



produžiti ivičnjake do 2025. ili rizikovati da globalna tržišta preplave. Prema Međunarodnoj agenciji za energiju, čak i produženje ograničenja tokom cele godine neće sprečiti značajan porast snabdevanja. Fjučersi na naftu su izgubili 17% od početka jula, trgujući nešto ispod 73 dolara po

Abdulaziz bin Salman sastao se u utorak u Bagdadu sa zamenikom ruskog premijera Aleksandrom Novakom i premijerom Iraka Mohamedom Šiom Al-Sudanijem. Oni su razgovarali o važnosti održavanja ravnoteže tržišta i ispunjavanja obaveza za smanjenje proizvodnje. Saudijski i ruski ministri su u sredu razgovarali sa svojim kazahstanskim kolegom Almasadamom Satkalijevim.

Irak, Rusija i Kazahstan su se borile sa sprovođenjem svog udela u smanjenju OPEC+ obećanih ove godine, ali podaci grupe pokazuju da su poslednjih meseci imali bolje rezultate.

Slabo kretanje cene nafte ove nedelje je još jedan otrežnjujući signal za grupu. Dok je Brent prvobitno porastao u utorak nakon što je Blumberg izvestio da OPEC+ razgovara o još jednom odlaganju

povećanja proizvodnje, međunarodna merila je završila dan niže. Umesto toga, trgovci su i dalje fokusirani na usporavanje rasta tražnje u Kini, obilnu ponudu iz Amerike i sporazum o ublažavanju sukoba na Bliskom istoku.

barelu u Londonu u četvrtak.

„OPEC+ je zaglavljen između kamena i nakovnja“, rekao je Harry Tchilinguirian, šef istraživanja nafte u Onik Commodities Ltd.

Ministar energetike Saudijske Arabije princ

## Mišustin: Energetska strategija Rusije do 2050. u završnoj je fazi

Priprema revidirane energetske strategije Rusije do 2050. u završnoj je fazi, a povećanje energetske efikasnosti privrede je od najveće važnosti za dalji održivi razvoj zemlje, tvrdi ruski premijer Mihail Mišustin.

On je na strateškom sastanku o povećanju energetske efikasnosti ruske privrede napomenuo da je postizanje pomenutih ciljeva nacionalnog razvoja zacrtao i ruski predsednik Vladimir Putin, pre svega u zbog poboljšanja života ruskog naroda, preneo je **Tass**.

"Da bismo rešili ove probleme, aktivno infrastrukturne objekte, pa se, konkretno, kotlarnice u regionima transformišu tako da rade na isplativije vrste goriva", navodi ruski premijer. Prema njegovim rečima, ozbiljan napredak

napravljen je u korišćenju alternativnih i obnovljivih izvora energije i, shodno tome, u smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu od prošle godine se radi u okviru relevantnog državnog programa“.

Mišustin je dodao da je program sveobuhvatan i obuhvata mere za unapređenje tehnologija i prakse u kompleksu goriva i energije, industriji, saobraćaju, građevinarstvu, stanovanju i komunalnoj delatnosti, oblastima sa značajnom potrošnjom energije.

"Postoji i značajan potencijal za napredovanje u svakoj oblasti, a nastavićemo sistematski rad, uzimajući u obzir i revidiranu energetska strategiju s produženim horizontom planiranja do 2050. godine", dodao je Mišustin.

## Orlen pretrpeo gubitak od 1,2 milijarde evra na petrohemijskom projektu

Poljska rafinerija Orlen navodno je pretrpela gubitke od 5 milijardi PLN (1,2 milijarde evra) na svom projektu petrohemijske Olefins 3, rekao je ministar vlade 27. novembra, pozivajući se na nalaze revizije kompanija koje kontroliše država pod prethodnom administracijom, prenosi **Intellinews**.

Revizija, koju je sproveo Ministarstvo državne

Orlenovi gubici su istaknuti kao posebno značajni, navodi ministarstvo. Daniel Obajtek, izvršni direktor Orlena od 2018. do 2024. godine, bio je politički imenovan u PiS-u, a sada je član Evropskog parlamenta za PiS.

Nakon promena u svom izvršnom odboru, kompanija koja je na berzi u Varšavi najavila je ranije ove godine da će ponovo proceniti



### IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!



imovine nakon što je nova koaliciona vlada predvođena Donaldom Tuskom preuzela vlast, identifikovala je značajno loše upravljanje finansijama u državnim preduzećima. To uključuje neuspele investicije i neopravdane troškove u iznosu od „nekoliko milijardi zlota“, rekao je ministar državne imovine Jakub Javorovski.

projekat Olefins 3. Međutim, konačna odluka o tome da li da se optimizuje, suspenduje ili prekine projekat tek treba da bude doneta.

Revizija je rezultirala da je tužilaštvu dostavljeno oko 50 prijava o potencijalnim kriminalnim aktivnostima, uz mogući dodatni slučajevi, saopštilo je ministarstvo.

## Dve evropske kompanije će proizvoditi ulje od otpadne plastike

TotalEnergies SE i OMV AG su blizu pokretanja fabrika koje će proizvoditi sintetičko ulje od otpadne plastike kako bi se smanjile emisije u proizvodnji hemikalija, prenosi **Bloomberg**.

Vraćanje korišćene plastike u tečno ulje za ponovnu obradu pojavljuje se kao alternativa uobičajenijem mehaničkom recikliranju gde se struktura plastike ne menja značajno.





Postrojenje koje je pokrenuo Total u Grandpuitu izvan Pariza je prva industrijska fabrika te vrste u Francuskoj, navodi kompanija u mejlu.

Total je počeo da pušta u rad pogon za hemijsku reciklažu na mestu gde je nekada radila rafinerija nafte, rečeno je u odgovoru na pitanja

Postrojenje za pirolizu, izgrađeno sa partnerom, moći će da preradi 15.000 tona otpada godišnje

kada dostigne puni kapacitet. Fabrika biogoriva trebalo bi da počne 2025. godine

OMV planira da do kraja godine pokrene fabriku od 16.000 tona u svojoj rafineriji Schvechat izvan Beča i planira da poveća proizvodnju i proširi godišnji kapacitet na 200.000 tona, navodi se u mejlu.

## Nove sankcije EU udaraju na ruske tankere

Evropska unija, u okviru 15. paketa sankcija Rusiji, planira da uvede ograničenja za više od 45 ruskih naftnih tankera; više od 50 pojedinaca i oko 30 organizacija takođe mogu biti predmet sankcija, prenosi **Bloomberg**, pozivajući se na dokumente.

„U okviru onoga što će biti 15. runde sankcija... (Evropska – Uredba) komisija predlaže da se popiše više od 50 fizičkih lica i oko 40 pravnih lica, zamrzavanje njihove imovine i izricanje zabrane putovanja... Novi set mera, koji su još uvek na snazi. podložan promenama, takođe uključuje zabranu ulaska u evropske luke i pristup rizičnim brodovima za više od 45 ruskih naftnih tankera“, navodi se u saopštenju agencije.

Napominje se da je u okviru sledećeg paketa sankcija planirano uvođenje ograničenja uglavnom prema ruskim vojnim proizvođačima, kao i prema nizu kineskih firmi koje im navodno isporučuju neke delove za proizvodnju dronova. Sankcije mogu biti uvedene i protiv ruskih firmi specijalizovanih za transport nafte, kao i protiv vojske i rukovodilaca kompanija. Osim toga, EU predlaže uvođenje ograničenja protiv organizacija koje navodno pomažu Ruskoj Federaciji da dobije vojnu tehnologiju; nalaze se u Srbiji, Iranu, Indiji, Tajlandu i UAE. Konačno, predlaže se uvođenje sankcija protiv vojnih zvaničnika iz DNRK, koji su navodno umešani u



slanje svojih trupa u Rusiju.

Stalni predstavnici zemalja članica EU na sastanku 27. novembra počće da raspravljaju o 15. paketu sankcija Rusiji. Ranije su mediji objavili da bi novi paket antiruskih mera Brisel mogao da usvoji pre kraja 2024. godine.

## Češka od sledećeg leta prestaje da kupuje rusku naftu

Češka će postepeno ukinuti uvoz ruske nafte do jula 2025. godine, predložio je u petak zamenik predsednika kompanije za naftovode MERO. Ovaj potez je deo puta na putu ka energetskej diversifikaciji zemlje, iako zavisi od završetka nadogradnje Transalpskog (TAL) gasovoda

vrednog 60 miliona dolara, prenosi **Oliprice**.

Nadogradnja će udvostručiti kapacitet TAL-a na 8 miliona tona godišnje, omogućavajući povećane isporuke alternativnih sirovih mešavina iz Latinske Amerike, Saudijske Arabije i Severnog mora – čineći prelazak sa ruske nafte



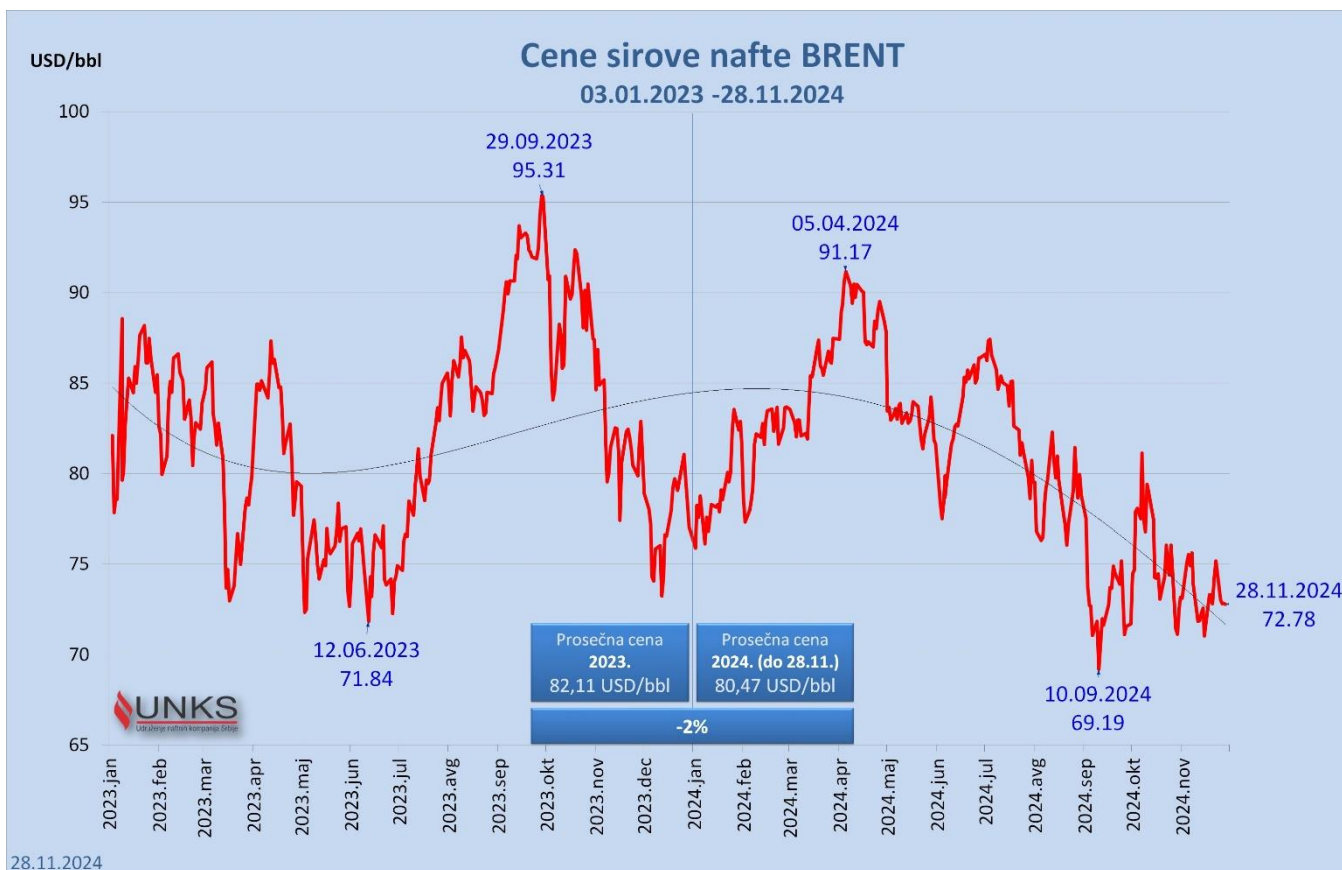


UVEK U POKRETU!

jednostavnijim.

Ovaj potez je takođe deo šireg napora EU da smanji zavisnost od ruske energije nakon invazije na Ukrajinu. Dok se Češka Republika istorijski oslanjala na rusku sirovu naftu za polovinu svojih potreba za naftom, zemlja se strateški okreće ka zapadu od 1995. godine, kada je izgradila naftovod IKL koji povezuje TAL sa njenim rafinerijama. Međutim, jedna rafinerija, u vlasništvu poljskog Orlen SA, nastavila je da prerađuje rusku naftu zbog izuzeća od sankcija EU.

Ovakva politika nije bez izazova. Investicije privatnog sektora biće kritične za proširenje infrastrukture, posebno pošto je vlada prestala da finansira takve projekte. Uprkos tome, naftovod Družba, nasleđe ruskog uvoza, ostaće kao rezerva i čak bi mogao da se iskoristi za alternativne isporuke sirove nafte iz Ukrajine ili Kazahstana.



WPC  
ENERGY  
SERBIA

NATIONAL  
COMMITTEE

## Gazprom od sledeće godine ne šalje gas preko Ukrajine

Gazprom u svom internom planiranju za 2025. godinu pretpostavlja da od 1. januara neće slati prirodni gas u Evropu preko Ukrajine, rekao je **Reutersu** izvor koji poznaje planove ruskog gasnog giganta.

Rukovodstvo Gazproma tek treba da odobri plan za narednu godinu, ali njegov osnovni scenario je da neće biti tokova preko Ukrajine u Evropu, navodi anonimni izvor Reutersa.

Ugovor o tranzitu gasa za ruske tokove u Evropu preko Ukrajine ističe 31. decembra 2024. godine. Ukrajina je više puta rekla da neće nastaviti razgovore o obnovi sporazuma sa Rusijom.

Moskva je sa svoje strane rekla da je otvorena za razgovore o mogućem produženju sporazuma. Vladimir Putin je prošlog meseca rekao da je Rusija spremna da nastavi da isporučuje prirodni

gas preko Ukrajine. Moskva je takođe spremna da nastavi da isporučuje gas u Evropu alternativnim putevima, rekao je Putin.

Očekuje se da će ruski izvoz u Evropu i Tursku, isključujući bivše sovjetske zemlje, pasti za jednu petinu sledeće godine, na nešto ispod 39 milijardi kubnih metara (bcm), zbog okončanja ukrajinskog tranzitnog sporazuma, navodi izvor Rojtersa. To bi bilo manje u odnosu na više od 49 milijardi kubnih metara ruskog izvoza u Evropu i Tursku koji se očekuje 2024.

Evropsko tržište prirodnog gasa je u nesigurnoj ravnoteži kako počinje zima i spoljni faktori će verovatno dovesti do zategnutog tržišta krajem 2024. i početkom 2025. godine, rekao je Torgrim Reitan, glavni finansijski direktor norveške energetske kompanije Equinor.



## Čeka li Evropu nova energetska gasna kriza?

Brzo trošenje rezervi gasa i nadolazeći rezovi u snabdevanju iz Moskve dovode do nove energetske krize za Evropu, koja se još uvek potresa od ekstremnih šokova pre dve godine,

prenosi **Bloomberg**.

Eskalacija tenzija u Ukrajini doprinela je povećanju cene gasa za oko 45 odsto ove godine. Iako su nivoi i dalje daleko ispod rekorda iz 2022.



godine, oni su dovoljno visoki da rizikuju produblivanje krize troškova života za domaćinstva i intenziviranje konkurentskog pritiska na proizvođače koji su zarobljeni.

Skladištenje gasa je spas tokom najhladnijih perioda, ali zalihe ove godine brzo opadaju nakon što su hladne temperature povećale potražnju za grejanjem i suša od vetra zahtevala je više korišćenja za proizvodnju električne energije.

Više od dve godine otkako je predsednik Vladimir Putin naoružao energiju, Evropa se bori da obezbedi svoj energetske sistem. Zategnuto tržište odražava izazov kontinenta da se u potpunosti odvikne od ruskih fosilnih goriva. Situacija će se pogoršati sa isporukama gasa koje su pomogle da se popune rezerve 2024. godine, a koje verovatno neće biti dostupne sledeće godine, produžavajući pritisak na cene.

„I dalje imamo problema sa snabdevanjem gasom“, rekao je Markus Kreber, glavni izvršni direktor RWE AG, na konferenciji u petak. „Ako zaista želimo da budemo nezavisni od ruskog gasa, potrebno je da imamo više uvoznih kapaciteta i verovatno ćemo to videti ponovo ove zime, jer se skladišta gasa prazne prilično brzo jer imamo hladan početak zime.“

Rat Rusije protiv Ukrajine eskalira, a obe strane su ove nedelje pokrenule raketne napade u pokušaju da steknu prednost pred povratak Donalda Trampa u Belu kuću. Kao rezultat rastućih tenzija, SAD su sankcionisale Gazprombanku, poslednju veliku finansijsku instituciju koja je izuzeta od kazni i rukovaoca plaćanja za ruski gas.

Sankcije imaju za cilj da smanje prihod Kremlija od izvoza energije, ali takođe povećavaju rizik od zaustavljanja prirodnog gasa koji još uvek teče u šačicu centralnoevropskih zemalja.

Iako je Evropa smanjila svoje oslanjanje na Rusiju, gubitak jedne od poslednjih preostalih ruta za gas iz gasovoda bi izvršio veći pritisak na tržište gasa i povećao globalne cene, smatraju analitičari Energy Aspectsa.

Evropa se već pripremala za potencijalni prekid tokova ruskog gasa kroz Ukrajinu kada ugovor o tranzitu istekne krajem godine. Sankcije znače da bi gas mogao prestati da dotiče pre toga, a Mađarska upozorava da je njena energetska

bezbednost ugrožena.

Cene odražavaju mogući gubitak dela preostalih jeftinih ruskih tokova, kašnjenja u dodatnom snabdevanju tečnim prirodnim gasom iz SAD i hladnu zimu.

U još jednom neobičnom znaku pritiska na sistem, cene za leto, kada bi gas trebalo da bude dovoljno jeftin da dopuni skladište, skuplje su od sledeće zime. To sugeriše da će troškovi energije duže ostati viši, a što niži nivoi skladištenja budu ove zime, to postaje teži zadatak dopunjavanja rezervi.

Na vrhuncu energetske krize 2022. godine, Nemačka je naredila obaveznu brzu kupovinu gasa za skladištenje sa globalnog tržišta po rekordnim cenama. Da bi pokušao da vrati deo dodatnih troškova, Berlin je uveo porez na skladištenje gasa, koji plaćaju trgovci ili komunalne kompanije za isporuke preko Nemačke. Bio je žestoko kritikovan jer podiže cenu nabavke LNG za zemlje bez izlaza na more kao što su Austrija, Slovačka i Češka.

„Ovo počinje da liči na scenario iz 2022. u kome je EU kupovala gas po bilo kojoj ceni“, rekao je Arne Loman Rasmusen, glavni analitičar Globalnog upravljanja rizicima u Kopenhagenu. „Sledeće godine bi se to potencijalno moglo dogoditi tokom godine jake azijske potražnje.“

Fatih Birol, izvršni direktor Međunarodne agencije za energiju, diže uzbunu. On je upozorio da su Evropi potrebne velike zalihe za kasnije ove zime ako tranzit ruskog gasa preko Ukrajine prestane 1. januara nakon isteka sporazuma između Moskve i Kijeva.

U Nemačkoj, gde su mnoge fabrike morale da zaustave ili uguše proizvodnju zbog visokih troškova energije, brže povlačenje iz skladišta šalje signale slutnje da bi pritisak na najveću evropsku ekonomiju mogao da potraje treću godinu zaredom.

„Ponovo će najviše patiti energetske intenzivne ekonomije, na čelu sa Nemačkom, što će naštetiti ekonomiji koja već ima problema u automobilskom, hemijskom i mašinskom sektoru“, rekao je Ole Hansen, šef robne strategije u Saxo Bank AS.

Nemačka stagnira od energetske krize, a porast inflacije mogao bi da pojača frustraciju birača uoči





vanrednih izbora u februaru.

U zimu 2022. Evropa je izbegla nestašice delimično zahvaljujući blagoj zimi. Ove godine, rizici od racionalizacije energije su mali. Više cene u poređenju sa Azijom znače da stižu pošiljke LNG. Ali hladna zima na drugim mestima mogla bi da stvori veću konkurenciju za snabdevanje i dodatno podstakne cene, što bi izazvalo

probleme u regionu.

„Postoji povećan rizik da bi evropske sreće, u pogledu blagog vremena, moglo ponestati ove zime“, kaže Sako Bank Hansen. „Drugim rečima, primorani smo da se oslanjamo na uvoz LNG-a, a sa tim i na potrebu da ostanemo konkurentni sa Azijom.

## WSJ tvrdi da Amerikanac kupuje Severni tok, Kremlj nije upoznat

Američki investitor Stephen Lynch, koji se oko 20 godina bavio biznisom u Rusiji, obratio se Ministarstvu finansija SAD s molbom da mu dozvole učešće na aukciji ukoliko gasovod „Severni tok 2“ bude ponuđen na prodaju. Kako navodi **Wall Street Journal** grupa zvaničnika iz Ministarstva finansija i Stejt departmenta upoznati s planovima Linča.

„Suština je sledeća, ovo je jedinstvena prilika za Amerikance i Evropljane da kontrolišu energetske snabdijevanje Evrope do kraja ere fosilnih goriva,“ rekao je Lynch u jednom intervjuu, prenosi **Komersant**.

On smatra da bi kupovina „Severnog toka 2“ bila u interesu SAD i postala poluga uticaja u rešavanju konflikta u Ukrajini.

U pismu koje je uputio Ministarstvu finansija SAD, navodi se da su u postupku bankrota operatera gasovoda Nord Stream 2 AG postavljeni strogi rokovi za restrukturiranje duga ili likvidaciju. Restrukturiranje je ocenio kao malo verovatno. Maksimalni rok moratorijuma na isplatu kredita iznosio je 24 meseca.

Američki list ističe da je Lynch postigao uspeh kupujući jeftine ruske aktive. Ministarstvo finansija SAD mu je izdalo licencu 2022. godine za kupovinu švajcarskog ogranka Sberbanke. Još 2007. godine, preko kompanije Promneftstroj, otkupio je holandski ogranak kompanije JUKOS, koja je upravljala inostranim aktivama te naftne kompanije.

Kremlj ne zna za bilo kakvu želju akcionara ili Gazproma da proda gasovod Severni tok 2, rekao je sekretar za štampu predsednika Dmitrij Peskov.

„Što se tiče želje preduzetnika da kupe Severni tok 2, nisam čuo da su svi akcionari za to da se ovaj kritični infrastrukturni objekat, energetika, stavi na aukciju. Takođe nisam čuo da je ruska strana, koju predstavlja Gazprom, bila na aukciji. Želeo bih da ga prodam“, rekao je on na brifingu. Ovako je prokomentarisao izveštaje da je američki biznismen Stiven Linč zainteresovan za kupovinu Severnog toka 2. Prema rečima ovog investitora, gasovodom bi mogao da upravlja konzorcijum američkih i evropskih operatera, a SAD bi kontrolisale korišćenje imovine. S tim u vezi, Peskov je upitan kako Kremlj gleda na ovu perspektivu.

„Gasovod je sredstvo, to je oruđe, a sve se gradi oko rezervi gasa i izvora gasa. Izvor gasa je Gazprom. Takođe mi nije poznata želja Gazproma da preda alate za transport gasa Sjedinjene Američke Države nisam čuo za ovo. Možda je vredno pitati samu kompaniju.

Takođe je upitan da li Rusija definitivno neće obnoviti gasovod. „Severni tok 2 ne treba da se obnavlja. To je cela cev koja se može odmah pustiti. I predsednik Putin je govorio o tome“, rekao je Peskov.

Prema njegovim rečima, može se samo zapitati zašto se, na primer, nemačke vlasti ne rukovode „interesima ekonomske isplativosti za svoju industriju, za svoje proizvođače, a na kraju i za svoje građane, i radije daju energente po višoj ceni nego drugi izvori.“



## OMV blokirao isporučeni ruski gas kao kompenzaciju za presudu

OMV je oduzeo 230 miliona evra ruskog gasa isporučenog u oktobru bez plaćanja kao kompenzaciju nakon sudske presude, nakon čega je Gazprom prekinuo direktne isporuke koje su trajale od 1968.

Gazprom je obustavio isporuke gasa austrijskom OMV-u nakon što je ovaj blokirao gorivo u vrednosti od 230 miliona evra isporučenog u oktobru kao kompenzaciju za sprovođenje presude arbitražnog suda, reklo je Rojtersu pet izvora. Agencija je navela da je austrijska kompanija gas kupovala od SSSR-a, a kasnije i od Rusije, od 1968. godine.

OMV je 13. novembra objavio pobedu na sudu protiv Gazprom eksporta u slučaju obustave isporuka ruskog gasa u jesen 2022. Sud je dosudio 230 miliona evra plus kamate i sudski troškovi. Kompanija je odlučila da nadoknadi štetu od plaćanja koje je trebalo da izvrši po ugovoru sa ruskom kompanijom.

OMV je 15. novembra izvestio da ga je Gazprom obavestio o prekidu isporuka, a one su prestale sledećeg dana. Rusko Ministarstvo spoljnih poslova nazvalo je nepravednom odluku austrijske kompanije da ispusti gas. „Nećemo se baviti dobrotvornim radom u ovom slučaju“, rekla je zvanična predstavica ministarstva Marija Zaharova.

Izvor Reutersa blizak Gazpromu rekao je da kompanija smatra odluku OMV-a kao neplaćanje zaliha. On je napomenuo da je ovo prvi put da evropska kompanija nije platila isporuke ruskog

gasa.

Izvor blizak OMV-u rekao je da kompanija vidi povlačenje ruskog gasa za oktobar umesto plaćanja štete kao poslednju šansu da to učini pre nego što se zaustavi tranzit gasa iz Rusije preko Ukrajine. Sporazum ističe krajem decembra, Kijev ne namerava da ga produži, a Moskva je naznačila alternativne puteve snabdevanja.

Prema četiri izvora, OMV traži načine da potpuno napusti ruski gas, uprkos činjenici da je ugovor sa Gazpromom predviđe isporuku do 2040. Jedan od izvora je dodao da je austrijska kompanija to planirala da uradi od 2021. Drugi izvor je naveo da prestanak snabdevanja daje OMV-u mogućnost da tvrdi da je Gazprom prekršio uslove ugovora.

Ministarka energetike Austrije Leonore Gewessler tvrdi je da odluka o raskidu ugovora sa Gazpromom leži na OMV-u. Moj zadatak i zadatak savezne vlade je da stvorimo okvirne uslove koji će omogućiti ovaj izlazak“, rekla je ona.

Jedan od izvora agencije blizak Gazpromu naglasio je da su ga velika austrijska skladišta gasa učinila „Gazpromovim uporištem“ u srednjoj Evropi u poslednjih 20 godina. Prema njegovim rečima, Austrija je nakon početka vojne operacije u Ukrajini dobijala ruski gas po ceni od 300-400 dolara za 1.000 kubnih metara, kada su spot cene premašile 1.000 dolara na vrhuncu isporuka Evropi 2022. godine. Generalni direktor OMV-a Alfred Stern je za Reuters rekao da cene kompanije za ruski gas odgovaraju tržišnim cenama.

## Turska traži ublažavanje sankcija Rusiji, kako bi kupovala prirodni gas

Turska ove nedelje traži ublažavanje sankcija Rusiji nametnutih od strane Vašingtona, tvrdeći da treba da nastavi da uvozi ruski gas. Upozorilo je na dalekosežne ekonomske posledice ako se prekine ta energetska linija spasavanja, prenosi [Oilexp.ru](https://www.oilexp.ru)

„Ove sankcije će uticati na Tursku. Nećemo moći da platimo, a ako ne možemo da platimo, nećemo moći da kupujemo robu. Ministarstvo spoljnih poslova pregovara“, rekao je ministar energetike i prirodnih resursa Bajraktar na brifingu za novinare u ponedeljak .

Bairaktar je rekao da su redovne isporuke prirodnog gasa bile kritične uoči zime i da se zemlja već dugo u velikoj mjeri oslanja na uvoz gasa.

„Našoj industriji i domaćinstvima potreban je gas“, rekao je ministar energetike. „Zavisni smo od ruskog gasa da bismo obezbedili sigurnost snabdevanja.

On je dodao da Turska treba da dobije dozvolu za plaćanje preko Gazprombanke da bi obezbedila neophodne zalihe.

„Ako se takav izuzetak ne odobri Turskoj, to će



direktno uticati na nas. Trenutno Rusija nije meta, Turska je direktna meta (ovih sankcija)“.

Zanimljivo, Bajraktar je takođe kritikovao Bajdenovu administraciju zbog lošeg tajminga sankcija. „Problem sa sankcijama je što se one mogu uvesti preko noći, ali je potrebno mnogo više vremena da se ukinu“, rekao je on, sugerišući da je to učinjeno da bi se poremetili očekivani

Trampovi naponi da deeskalira odnose sa Rusijom.

„Njihova unutrašnja politika se mene ne tiče. Moj prioritet je da svojoj zemlji obezbedim gas koji joj je potreban“, nastavio je Bajraktar, misleći na nedavne izbore u SAD. Rusija ostaje glavni snabdevač Turske prirodnim gasom.

## Evropa povećava kupovinu ruskog LNG-a i plaća za njega sve veće cene

Uvoz tečnog prirodnog gasa (TNG) iz Rusije u Evropu poskupeo je 2,5 puta u poslednje 3 godine, pokazuju podaci Evropske statističke službe, prenosi [Oilcapital.ru](#).

Rusija je u prošlom kvartalu u EU isporučila 2% više goriva u odnosu na početak godine. Udeo Rusije u isporukama Evropi dostigao je 20%, a Vašington je ostao najveći izvoznik gasa gasovodom (35%).

Evropa je u septembru od Rusije kupila tečni gas za rekordnih 840 miliona evra za godinu i po dana, izračunao je TASS. Od evropskih zemalja, od Rusije su najviše plavog goriva kupovale Italija, Mađarska, Grčka i Slovačka. Ukupno, tokom devet meseci, EU je potrošila 5,4 milijarde evra na ruski gas putem gasovoda, a 4,9 milijardi evra na tečni gas.

## EU: Nije moguće da gas iz Azerbejdžana prođe kao ruski

Evropska komisija je uverila da ruski gas ne može ući u EU pod plaštom azerbejdžanskog. Po njegovom mišljenju, to je tehnički nemoguće prenosi [24tv.ua](#).

Predstavnik Evropske komisije za klimatska i energetska pitanja Tim McPhee rekao je da Rusija ne isporučuje gas preko azerbejdžanskog uvoza, prenosi 24 Kanal pozivajući se na „Evropsku pravdu“.

On je potvrdio da je Južni gasni koridor, kojim se azerbejdžanski gas transportuje u Evropsku uniju preko Gruzije i Turske, povezan sa

azerbejdžanskim gasnim poljima i nije integrisan sa širom nacionalnom mrežom za transport gasa. Dakle, Južni gasni koridor ne isporučuje ruski gas u EU, dodao je Mekfi.

Tokom protekle dve godine, Azerbejdžan je uvezio manje od milijardu kubnih metara prirodnog gasa godišnje iz Rusije za domaću upotrebu. Nasuprot tome, zemlja je ostvarila značajan izvoz od oko 24 milijarde kubnih metara, pri čemu je skoro polovina ovog obima otišla na tržište Evropske unije.





## Reakcije iz regiona na sankcije SAD Gazprom banci – Srbija, Mađarska, BiH

Novouvedene sankcije SAD Gazprombanci, predstavljaju problema za sve koji koriste ruski gas jer ga plaćaju upravo preko ove institucije. Stoga su stigle i prve reakcije iz regiona na ovu odluku.

Srbija i Rusija rade na pronalaženju rešenja za nesmetano snabdevanje Srbije gasom nakon novih američkih sankcija koje su usmerene protiv Gazprombanke, tvrdi generalni direktor Javnog preduzeća Srbijagas Dušan Bajatović, prenosi

### Tanjug.

Sjedinjene Američke Države su u četvrtak uvele sankcije za pomenutu banku i šest njenih stranih filijala.

Bajatović je za agenciju RIA Novosti naveo da je odlukom o uključivanju Gazprombanke na listu sankcija, odlazeća američka administracija "pokušala da kazni sve evropske države koje kupuju gas od Rusije".

Almir Bečarević, stručnjak za energetiku iz BiH, ističe da su ovoj banci uvedene američke sankcije i to je ono što bih moglo da pravi problem ovoj zemlji, prenose

### Nezavisne.

"Onaj ko bude plaćao, neovisno da li posredno ili neposredno, dok BiH plaća posredno prema

Gazprom banci preko Srbije, sad je pitanje da li će se te mjere, odnosno sankcije, primijeniti u Evropi", kazao je Bečarević i istakao da bi se s ovakvom trenutnom situacijom moglo ući u ozbiljan problem.

Ekonomista Igor Gavran tvrdi da su američke sankcije prijetnja i ističe da se nada da ćemo brzo razjasniti eventualne posljedice.

"S obzirom na to da nas ne mogu natjerati na kupovinu američkog plina jer nemamo tehničku mogućnost za to, nadam se da neće blokirati našu mogućnost kupovine od jedinog mogućeg snabdjevača, a to je 'Gazprom', odnosno nadam se, ako se to dogodi, da se može pronaći model izbjegavanja ovih sankcija jer bi bilo samoubistvo odreći se gasa radi nečijeg interesa koji nema nikakve veze s nama", zaključio je Gavran.

To što su SAD uvele sankcije Gazprom banci neće omesti pouzdane isporuke gasa iz Rusije u Mađarsku, saopšteno je iz Ministarstva spoljnih poslova Mađarske. U saopštenju se navodi da će u slučaju potrebe biti održane konsultacije sa "Gazpromom" o ovim pitanjima.

## Strateško partnerstvo OMV Petroma sa izraelskim NewMed Energy Balkan

OMV Petrom je ušao u strateško partnerstvo sa NewMed Energy Balkan, podružnicom izraelske NewMed Energy, kako bi prenela 50% udela u bugarskom bloku Han Asparuh na moru, uz zadržavanje svog ulogu operatera, prenosi

### Seebiz.

Očekuje se da će transakcija biti zatvorena u prvoj polovini 2025. godine, nakon ispunjavanja nekoliko komercijalnih uslova i odobrenja bugarskih vlasti, navodi OMV Petrom u saopštenju za javnost. Partnerstvo omogućava obema stranama da dele rizike i troškove, unapređujući napore istraživanja. „S obzirom na njenu blizinu Rumuniji i geološke sličnosti, Bugarska je prirodni produžetak naših aktivnosti na moru. Unapređenje istraživačkih aktivnosti u Bugarskoj ima potencijal da podrži sigurnost snabdevanja energijom u Bugarskoj i regionu“, Cristian Hubati, član izvršnog odbora OMV Petrom Odbor, odgovoran za istraživanje i

proizvodnju, rekao je.

Han Asparuh je istražni blok od 13.712 kvadratnih kilometara u zapadnom Crnom moru, južno od rumunskog priobalnog projekta Neptun Deep koji je predviđen za prvu proizvodnju gasa 2027. Istraživanje je počelo 2012. geološkim istraživanjima i tri bušotine, dok je 3D seizmička kampanja završena u maju 2020. za identifikaciju ciljeva bušenja.

Privremena vlada Bugarske je u junu odobrila prenos 57,14% udela francuske energetske kompanije TotalEnergies u bloku nafte i gasa Han Asparuh na OMV Offshore Bulgaria, deo OMV Petrom, i produžila dozvolu za istraživanje za projekat. Kao rezultat toga, OMV Offshore Bulgaria je postao jedini vlasnik dozvole za istraživanje.

U julu 2023., generalni direktor TotalEnergies EP Bugarske Yves Le Stunff rekao je da se



procenjuje da blok Han Asparuh ima potencijal da proizvodi ukupno 13 milijardi kubnih metara

prirodnog gasa godišnje iz dva polja.

## Rumunski naftaši negoduju zbog novih nameta


Rumunske kompanije za naftu, gas i gorivo sa prometom većim od 50 miliona evra godišnje od naredne godine biće u obavezi da plaćaju porez od 1,5 odsto na promet, iako je prvobitna namera zakonodavaca bila samo da se ukloni prag prometa godišnje od 50 miliona evra od kojih preduzeća u pomenutim sektorima duguju specifičan porez od 0,5% prometa, prenosi **Profit.ro**. Predstavnički dom usvojio je na plenarnoj sednici, 22. oktobra, kao veće za donošenje odluka, izmenu Fiskalnog kodeksa, u smislu da se od 1. januara 2025. godine ukine prag godišnjeg prometa od 50 miliona evra, jer kompanije koje su ispod tog iznosa ne mogu da plate taj namet. Međutim, to nije bila jedina usvojena promena. U svom prvobitnom obliku, Nacrt zakona je predviđao da se porez od 0,5% na promet naftnih kompanija primenjuje kao izuzetak od opšteg pravila koje se nameće svim kompanijama u Rumuniji sa godišnjim poslovanjem preko 50 miliona evra, da plaćaju porez od 1% prometa u situaciji kada su u gubitku ili je porez na dobit manji od 1% prometa. U formi izglasanoj na plenarnoj sednici Komore više se ne pojavljuje fraza "po izuzetku", pa proizilazi da kompanije za naftu, gas i gorivo sa prometom od preko 50 miliona evra duguju od 1. januara 2025. kumulativni porez od 1,5 % na promet, a oni sa prometom ispod ovog praga - od 0,5%.

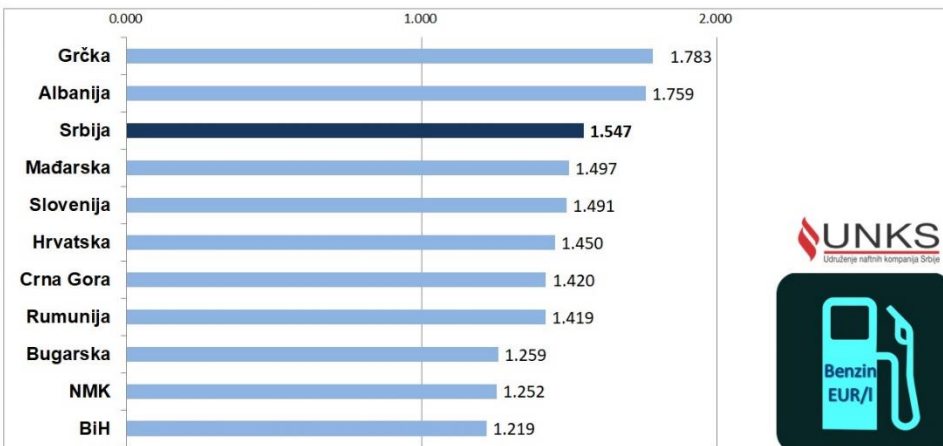
Ekonomsko-socijalni savet (CES) je ranije skrenuo pažnju na činjenicu da uklanjanje fraze „izuzetno od čl. 18-1“ dovodi do tumačenja da kompanije za naftu, gas i gorivo moraju od 1. januara 2025. specifičan porez od 1,5% prometa, što bi značilo "dvostruko oporezivanje sektora koji je već preopterećen", međutim, mišljenje je CES-a jedna od najvećih pogođenih kompanija, Rompetrol Rafinare, operater rafinerija Petromidija i Vega, koju kontroliše KazMunaiGas, državni naftni gigant, izrazio je nezadovoljstvo zbog zakonske promene, jer što bi značajno povećalo porez na promet i uticalo na delatnost preduzeća. Rompetrol Rafinare preduzima sve neophodne korake da zadrži svoju poziciju na profilnom tržištu, u teškom fiskalnom kontekstu, u kojem pritisak preopterećenja utiče na operativne i investicione kapacitete, na duži rok“, kažu iz kompanije u poslednjem kvartalnom izveštaju. Glavni argument inicijatora za prag od 50 miliona evra bio je da veliki igrači u rumunskom sektoru nafte, gasa i goriva, sa godišnjim prometom od preko 50 miliona evra, mogu osnovati ili već osnovati podružnice sa istim CAEN kodovima, preko kojih mogu da registruju deo prihoda ostvarenih od delatnosti obuhvaćenih specifičnim porezom od 0,5%, tako da godišnji promet padne ispod praga od 50 miliona evra i time više ne duguju porez.



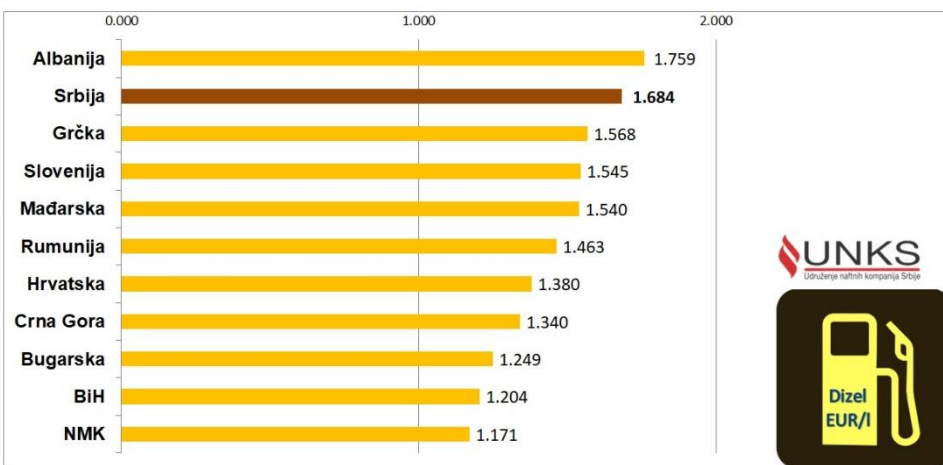
## Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

25.11.2024. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

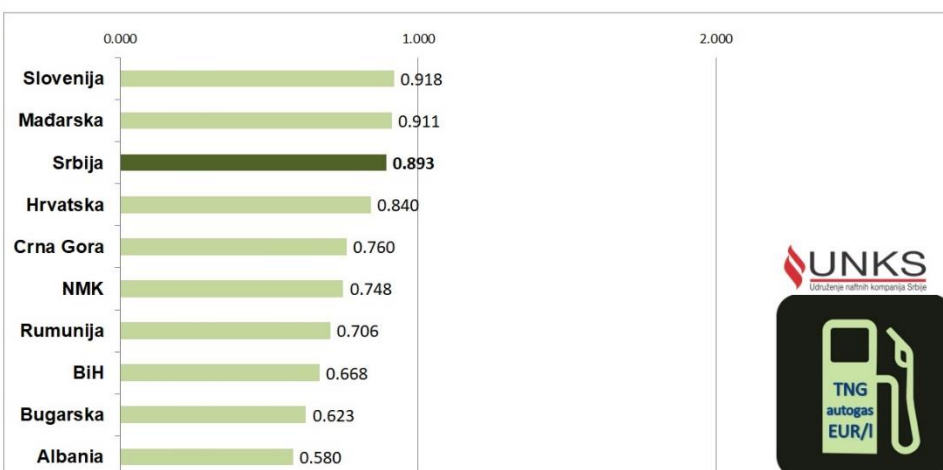
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	1.783	+21.85%
Albanija	1.759	+20.21%
<b>Srbija</b>	<b>1.547</b>	<b>+5.72%</b>
Mađarska	1.497	+2.34%
Slovenija	1.491	+1.86%
Hrvatska	1.450	-0.91%
Crna Gora	1.420	-2.96%
Rumunija	1.419	-3.03%
Bugarska	1.259	-13.99%
NMK	1.252	-14.43%
BiH	1.219	-16.67%
<b>Prosečna cena u regionu</b>	<b>1.463</b>	



Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Albanija	1.759	+21.67%
<b>Srbija</b>	<b>1.684</b>	<b>+16.47%</b>
Grčka	1.568	+8.46%
Slovenija	1.545	+6.83%
Mađarska	1.540	+6.52%
Rumunija	1.463	+1.21%
Hrvatska	1.380	-4.55%
Crna Gora	1.340	-7.31%
Bugarska	1.249	-13.58%
BiH	1.204	-16.71%
NMK	1.171	-19.01%
<b>Prosečna cena u regionu</b>	<b>1.446</b>	



TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Slovenija	0.918	+20.11%
Mađarska	0.911	+19.18%
<b>Srbija</b>	<b>0.893</b>	<b>+16.74%</b>
Hrvatska	0.840	+9.85%
Crna Gora	0.760	-0.61%
NMK	0.748	-2.18%
Rumunija	0.706	-7.73%
BiH	0.668	-12.60%
Bugarska	0.623	-18.54%
Albania	0.580	-24.21%
<b>Prosečna cena u regionu</b>	<b>0.765</b>	



Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs  
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750





**WPC**  
ENERGY  
SERBIA

**NACIONALNI  
ENERGETSKI  
KOMITET**

# NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

---

---

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,  
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave